

RÖPORTAJ

Prof. Dr. Aykut AYTAÇ

Gıda Mühendisleri Odası Yedek Yönetim Kurulu Üyesi

Gıda Mühendisliği Bölümlerinin artan sayısı, kontenjanı ve bunun eğitim kalitesine etkisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Aslında bu sorunun cevabına eğitim nasıl olmalıdır ile başlamakta yarar var. Sağlıklı ve kaliteli bir eğitim olması için öncelikle bölümlerin öğretim elemanları (Öğretim Üyesi/Öğretim Görevlisi/Araş.Gör.) sayısının yeterli olması gerekir. Oysa ülkemizde bölümler genellikle sadece minimum öğretim üyesi sayısı tamamlanarak hemen açılmakta ve maalesef kadrolarında yeterli Prof. ve Doç. olmadığı için yüksek lisanas/doktora programları açamamaktadırlar. Açıldıktan sonra ise bu sayı çoğunda artmadığı gibi bazı durumlarda o bölümlerden ayrılmalar sonucunda sayı daha da azalmaktadır ve bu eğitim kalitesine olumsuz olarak yansımaktadır.

Diğer yandan eğitimin olmazsa olmazları olan fiziki alanlar ile alt yapıların ve en önemlisi laboratuvar koşullarının da yeterli olmadığını görmekteyiz. Sadece alanların yetersizliği değil en önemlisi alet ekipman/gereç ve bunları çalıştıracak teknik elemanların da olmadığı bir gerçektir. Oysa Gıda Mühendisliği mesleğinin temellerinden birisi doğrudan laboratuvarlara dayanmaktadır. İyi bir laboratuvar eğitimi almadan, aletleri görüp bilmeden Gıda Mühendisi olunamayacağı son derece açıktır. Ayrıca bu sorunlar bile çözülmezken bölümlerin neredeyse her sene kontenjanları sürekli artırılmaktadır. Bu durumda eğitimin kalitesinin ne kadar olumsuz etkileneceği son derece açıktır. Bunun en önemli göstergelerinden birisi bölümler arasındaki puan uçurumunun kapanacağına gittikçe açılmasıdır. ÖSYM verilerine bakıldığında bölümlerin puanları arasındaki inanılmaz fark bunu doğrulamaktadır. Gıda Mühendisliği Bölümlerine giriş puanı 477' den başlayıp 203' e kadar düşmektedir. Herhalde hiç bir meslek grubunda bu kadar puan farkı yoktur diye tahmin ediyorum.

Gıda Mühendisliği Bölümlerinde ikinci öğretim programlarının sayısının artmasını nasıl karşılıyorsunuz? Sizce bu durum eğitim kalitesini nasıl etkiliyor?

Doğrusunu söylemek gerekir ise yukarıda sözünü ettiğim problemler çözülmeden ikinci öğretim programlarına geçilmesi sorunu sadece daha da ağırlaştırmaktadır. Aslında yukarıda söylediğim noktalar aynen ikinci öğretim programları için de geçerlidir ve bu programların gerekliliği tartışılmalıdır.

Gıda mühendisi mezunlarının çok fazla sayıda olması sektör ve halkımız için ne gibi sorunlar getirir? Yeterince istihdam sağlanamaması konusunda siz ne düşünüyorsunuz?

Şu anda, eğer bir artış olmadıysa, 64 gıda mühendisliği eğitim programı bulunmakta olup bu bölümler yılda yaklaşık 3200 öğrenci almaktadır. Bu durumda hersene en az 750-1000 kadar Gıda Mühendisi mezun ediliyor dersek yanıltmış olmayız. Sektörde gıda bilimi konusu ile ilişkili eğitim alan diğer meslek gruplarını da (Veteriner Hekim, Kimya Mühendisleri, Biyolog, Ziraat Mühendisleri gibi) göz önüne alırsak bu sayının çok fazla olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Elbette ki kamu ve sektörde gıda mühendisliği açığı inkar edilemez ve bunun bir an önce çözülmesi doğrudan toplum sağlığını ilgilendirdiği için çok önemli bir konudur. Ancak her ne olursa olsun Gıda Mühendisliği Bölümleri sayısının çok yüksek olduğu ve bunun her sene üstüne koyarak arttığı da yadsınamaz bir gerçektir ve istihdam sorununun temelini de bu oluşturmaktadır. Bu nedenle istihdam sorununun çözümünün temelinde bu yatmaktadır. ■